

Siin härra Nõgikikas isiklikult

Teda võime kohata Stockholmis Eesti Algkooli kevadepool lasteteadis. Pidu toimub pühapäeval, 28. märtsil Skanstulli gümnaasiumi ruumes, Bohus. 24–26.

Eeskavas laste ettekandeid ja Ao Vaksis näidend "Nõgikikas ja Tahmapuuk" algusega kl. 15.30. Pärast näidendit ringmängud lastele.

Pildil härra Nõgikikas ise, Ivo Pariku kehastuses.

Stockholmis töötanud vene agent paigutati KGB vaimuhaiglasse

N. Liidus pöranda all levitatud "Jooksvate sündmuste kroonika" on paaris viimases numbris käsitletud ka eestlasi puudutavaid sündmusi. Mh, jutustatakse Kroonikas nr. 32, et jaanuaris 1974 on KGB psühhiaatrilisse instituuti Serbskis paigutatud 37-aastane Tallinna päritoluga eest-

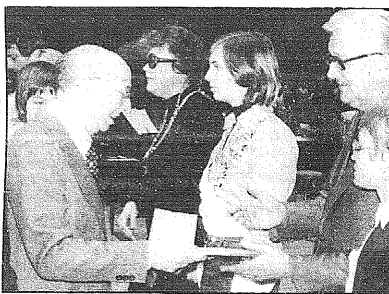
Kui siis ilmes, et ta oli KGB poolt Rootsi saadetud ja see avalikkuses teatavaks sai, kadus ta äkki jäljetult, kerkides mõni aeg hiljem üles raudkardina taga, kust ta isegi on kirjutanud Rootsi, märkides oma aadressiks. Seevaldi vaimuhaigla Tallinnas. Jõgesma on olnud sportlane ja allohvitser punaarmees. Paistab, et

lane Heigo Jõgesma, kes seal tunnistas vaimuhaigeks, kuna ta olnud üle piiri põgenenud Soome ja sealt vene lastele taas välja antud. Tegelikult Heigo Jõgesma osutub identseks samanimelise mehega, kes saabus oma jutu järele üle Soome Rootsi ja Stockholmis töötas.

tema tagasimineku KGB vaimuhaiglate kaudu oli planeeritud desinformatsioonina, et samal ajal kui ta KGB-le väärtusetuks muutus, motiveerida tema äkilist tagasilmumist ja hirmutada ära neid, kes Soomet kavatseksid kasutada hüppelaauks lääne suunas. Ühes teises "Krooni- Järg lk. 7

Landshövding Mehr:

"Eesti kool alati hea"!

Koolipolitsel tunnustusdiplomide üleandmisel. Vasakul annab Hjalmar Mehr diplomi üle Stockholmis kooli juhatajale Henno Kirikmäele, keda assisteerivad liikuspõlitsseiniid Katarina Veem ja Teet Sirokina. (Foto Tipp)

Ja eesti kool, hea nagu alati, ütles Stockholmis landshövding Hjalmar Mehr järjekordset Stockholmis eesti algkoolile tunnustusdiplomit üle andes kooli liikuspõlitsel laimatu tegevuse eest. Diplomi vastuvõtjaks oli koolijuhataja Henno Kirikmäe, keda saatsid koolipolitsel esindajad.

Pidulik tunnustuste üleandmine toimus Stockholmis Kontsertmaja suures saalis, kus ühtlasi tähistati koolipolitsel kui institutsiooni 23-ndat aastapäeva. See oli ühtlasi viimaseks pidulikuks aktuseks pensionile minevale politsei õppeosakonna komisari Karl-Erik Engströmile, kes eesti kooli tundes pikki aastaid. Järg lk. 7

Ka Kanada parlament üksmeelne

TORONTO (EPL kirjasatjalt) — Kanada parlament võttis ühel häälel vastu valitsuse seisukohta toetava otsuse, et Kanada ei tunnusta ka pärast Helsingi konverentsi Balti riikide liitmist N. Liidu külge. Sellega on Kanada parlament väljendanud sama opiniooni kui USA kongress esindajate koda. Vastava ettepaneku resolutsiooniks esitas 26. veebruaril poola päritoluga Kanada rahvasaadik Stanley Haidasz, kes kuulub liberaalsetesse valitsuseralakonda. Parlament võttis selle üksmeelselt vastu.

Pärast seda kui möödunud aasta 20. novembril USA Esindajatekoda vastu võttis üksmeelse seisukoha Balti riikide tegevuse küsimuses, hakas ka Eestiaste Kesknõukogu Kanadas sonderima Ottawas pinda samataoliseks resolutsiooniks Kanada parlamentis.

Võeti ühendus Stanley Haidasziga, kes varem oli mitmekultuurilise ministri ja rahvusgruppide tegevusest hästi informeeritud. Esialgu näisid väljapaistvad olevat väikesed ja seepärast tuli paar nädalat hiljem uusid Ottawat hea üllatusena.

Resolutsiooni esitamise põhjuse märgitakse, et Helsingi

konverentsil siiperitud nn. viimane akt on andnud Balti riikide inkorporeerimisele N. Liitu legaalse aluse ja N. Liidu juhtkonna avaldused näitavad, et nad akti ka nii tõlgitsevad.

Otsus tehti selleks, et näidata parlamendi toetust Kanada valitsuse seisukohale, mille parlamentis avaldas välisminister MacEachen 2. det. 1975.

Selles belakses, et akt ei kinnita territoriaalset status quod Euroopas ja eriti Baltikumi osas ega too muudatusi Kanada praegusesse seisukohta. Kanada teavastati ei tunnusta Baltikumi inkorporeerimist.

Resolutsiooni läbiminekile alatas kaasa ukraina päritoluga Järg lk. 7

GEM lauluveteranid

Laulumehed möödavad oma teened lauluvaastates. Äsjaasol Güteborgi Eesti Meeskoori kevadballil tulid väljajagami-

sele koori teenetemärgid laulumeestele, kes on truult koori töös olnud 10 aastat või kauem. EPL-fotograaf Oskar

Kopler on teenetega laulumehed jäädvustanud sellele pildile. Vasakult alates Ilmar Päts, Avo Kiiver, Arnold Vahul,

Johannes Soppi, Uno Väikman, Rein Aasa, Anton Tõru, Gunnar Hein, August Tammi ja Arved Viin.

EPL

Kolmapäeval, 24. märtsil

Kummitav Kuuba

Veebruaril teisel poolel Venezuela, Peruu, Brasiilias, Kolumbias, Costaricat ja Guatemala kllastades hoiatas Ühendriikide välisminis- ter Kissinger väga tera- valt Kuubat koos N. Li- duga sõjaväelise inter- ventsiooni ettevõtmise eest Ladin-Ameerikas, nagu see toimus seoses Angola kodusõjaga Aa- friikas. Kissinger kinni- tas, et USA on kindlasti ostanud niisuguseid Kuuba ja N. Lidu "kar- detavaid ja vastutama- tud aksioone" tõrjuda, kallale tungi korral ühe- legi oma kahekümnest ladin-ameerika liitla- sest täiab USA oma ko- hustusi vastavalt 1974. aastal Rio de Janeiro allkirjutatud ühisele kaitselepingule, ütles Kissinger. Hoiatus pidi tema arvates olema va- jalik, kuna N. Lidu poolt teostatud Kuuba inter- ventsioon Angolast näit- ab, et Ladin-Ameerika pa- ras, loolise operatsioo- niga arvestama.

Sellest paistab, nagu oleks Kissinger juba tei- nud järeldusi kriitikat, kus rahulolematust tema asjaajamisega aina suu- renes. Talle heideti ette, et ta olevat jätnud tähe- lepanemata hulgalisi hoiatusmärke ning lask- nud ennast alit vedada Havana ja Moskva poole. Washingtoni ringkonda- des oli sellepärast koguni hakatud kartma, et Kremil käsilesee Fidel Castro järgmine ees- märk pole ühegi Aa- frika, vaid on võibolla Ühendriikide ukse ees Ladin-Ameerikas. Et kahtlused olid teatud määral põhjendatud, hakkas selguma varsti pärast Kissingeri ring- reisi lõppu kuuel ladin- ameerika maal.

Lähemaid teateid selle kohta tõi saksa sõltumatu suurleht Die Welt oma 10. märtsi numbris pealkir- jaga "Kuubal idaneb uus maailmakriis". Lehe kirjasajata ja ametel Washingtonist on amee- rikas luureteenistuse tä- helepanu asmate rel- vade juurdevool märga- tavalt kasvab ja seega tõustab küsimuse, kas seatakse uuesti amee- ri-ka-vene Kuuba-kriisi ees, nagu see 1962 viis maailma tuumasõja pi- rille. Igatahes on kindel, et rea viimaste nädelate jooksul on Nõukogude relvasaadetised suure- nenud, kusjuures Kuuba on hakanud saama ka kõige moodsamat sõja- varustust, nagu usuvad MIG-jahilennukid ja ja- hupommitajad, robotra- ketid ja radarsihtimisega ohukaitseaparatuurid. Washingtoni hinnangu kohaselt peaks siin olema tegemist rohkem kui Moskva "palgaga". Castro sulavägede tee- nete eest Angolast, isegi

rohkem kui Kuuba sõja- jõude moderniseeri- misega.

Käimas näib olevat ümberrelvastamine, mis omakord võib olla kat- teks uue, USA vastu su- natud offensivise lähte- luse rajamisel Kuubal, nagu Nõukogude tuuma- raketid seda 1962 seda ähvardasid teha. Praegu puuduvad veel tõendid Nõukogude tuumaraket- tide olemasolu kohta Kuubal, see ei tähenda aga iseenast midagi, kuna N. Lidul on võima- lik väga lühikesa aja jooksul neld kohale tuua. Niisugune olukord oleks USA-le nüüd tääraman kuus aastal 1962: Siis võis president Kennedy kon- frontatsioonis riskida, kuna USA oli tuumasõja potentsiaali poolest N. Lidust palju tugevam. Hrushchov oli sunnitud järele andma ja omad raketiüldandusega lae- vad tagasi kutsuma, kui ameerika sõjaläevastik Kuuba saare blokeeris.

Tänapäeval on N. Liit Ühendriikidest eite jõudnud nii strateegiliste relvade arvu kui tuuma- laenguete kaalu poolest, kuigi USA relvad on teh- niliselt paremad ja ka tabamistäpsuse poolest nõukogude omi ületavad. Edasi tuleb aga veel ar- vesse võtta, et Punalae- vastik vähemalt arvul- selt on ameerika mere- jõudele järele jõudnud. See tähendab iseendest, et USA sõjaläevastik peab seekord riskima konfrontatsioonis me- rel, kui ta Kuuba blo- kaadi uuesti eite võtab. Jõude vahekorras- tingituna võib kokku- pörge merel järelikult peita eneses riisikot, et konflikt paisub tuuma- sõ- jani, kui Nõukogude juhtkond lasab ennast meelitada sellest, et tema nukleaarrelvastus on nüüd tunduvalt parem kui 1962. aastal.

Kas Kuubal idaneb uus maailmakriis, jääb ni- viisi ajaküsimuseks. Saksa sõltumatu suurleht tõstab selle seoses veel küsimuse: "Kas Castro on ühe jalaga juba Lõu- na-Ameerikas?" Sünd- muste kohaks on väike- riik Guyana Lõuna- Ameerika kirdenurgas, piiridega vastu veneue- lat, Brasiilias ja mõdu- nud aasta lõpul isesei- svunud Surinami. Guya- na läbisamine naabri- tega on halb, kuna need osi tema territooriumist. Seepärast on Guyaja ol- situd abi mujalt ja lei- d- nud seda kommunisti- kust leerist. Mõnedel andmetel olevat Kuuba vielmaks juba Guya- nasse tulnud, mis iseen- dast tähendab uue krii- sikolde tekkimist seoses Kuuba ümberrelvas- tamisega Moskva huvides. A.K.

Noorpaari aastatel 1913 ja 1935 mängivad Lea Trepp ja Aleksander Pihl.

Etendus küpseb Pinna Studios Mägi tükkidega

Pinna Studios toimuvad proovid järgmiseks "kahedok- seks" etenduseks. "Neljas pa- riis" mängivad kaht noorpaari aastatel 1913 ja 1935 Lea Trepp ja Aleksander Pihl. Vestleme ne- dega proovi vahelajal:

Lea Trepp: "Olen mänginud kaasa alates aastast 1972, mil la- vastati A. Mägi "Pärandus", sel- lele järgnesid laulmängud "Pilga rannateel" (1973) ja M. Pagnoli "Kauged rannad" (1974), milles mul oli kaalansel karakterosa. Viimane esinemine seni on olnud H. Raudsepa "Rõõsades prii- des" mõõdund aastal. (Vestle- ja vahemärkus: See oli koguni primadonna-osa!) Praegune näidend meeldib väga, seda on kerge mängida ja lugeda, dia- loog on tore, tükkid üliühedased. Signe Pinnaga on hea töötada. Minu temperamendile sobib, et lavastaja usaldab näitleja üli- tügtsi. See kasvatib viimases enesekindlust. Aga selle juures ei lese Signe Pinna näitlejat sugugi lahti "pimedase metsa", vaid korrigeerib vajaduse korral pi- sikete ja ratsionalistide näpu- nidelega."

Aleksander Pihl: "Alustasin oma teatrikarjääri Stockholmis a. 1969 laulmängus "Kadunud me- loodias", hiljem olen kaasa olnud A. Mägi näidendis "Kihlus" (1970) "noore armastajana", E. Vilde "Tabamata imes" (1971), Arvi Moori "Vanas kellas" (1971), laulmängus "Pilga ran- nateel" (1973), M. Pagnoli "Kaugetes rannades" (1974), kus nõudlik osa andis muile, kes ma hilja lavale olen sattunud, palju juurde. Jüri Jõrgenthall rahu- likus lavastamisel aitas palju kaasa.

Esinemine muutus vabamaks. — Praegune, teatud määral eks- perimentaalne, tükk on väga hu- vutav. Teist on jäänud ja "Jo- kes" kergesti. Partneri repliik annab vastuse nagu iseenesest kätte, ilma et vaja oleks selleks pingutada."

Elmisest vestluse Mari Kil- maniga ja Lauri Nurmisaarega on kahjuks jäänud viiga. Mõle- mad on peale Signe Pinna ka Jüri Jõrgenthall režiini olnud (M. Pagnoli: Kauged rannad).

Autor Arvo Mägi: "Neli paari" oli juba mõni aasta valmis ja oot- as ainult terve õhtu tükkiseks "partnerit". Näidendis kasuta- takse tuntuil võtet, näitades teisi- d tükkist eri aegade. Antud juulil on selleks püüdnud hotellil õõbima asuva noorpaari situat- sioon (aastatel 1880, 1915, 1935 ja 1980). Peale ajavärvingu muu- datuste esinevad ka noorpaaride endi juures variatsioonid teisi- d loomus ja käitumises. Esimest ja viimast paari esitavad Mari Kilman ja Lauri Nurmisaar, "keskmist" paari Lea Trepp ja Aleksander Pihl.

"Juubel" on hiljuti kirjutatud üheatsatlik näidend pikemat- tega peas liikunud idee ümber: kuidas juublar oma juubelit ku- tust ja kuidas see juubel te- getlikult toimub. Lõhinäidend on üles ehitatud "juublaril". Signe Pinna ümber, kes esitab endist, paguluses ärialead siirdunud näitlejannat. Kaasas on näiden- dis veel Karin Holm, Ago Pärtel Broberg, Piret Holm, Ago Pärtel ja Kristjan Penno. Kokku esineb kahes näidendis kümme tege- last."

Lavastaja: "Kahju oli teatri- hooaeg nii vara lõpetada. Esi- nemis uudest teatrimüjõos kahe kerge üheatsatliku näidendiga.

Kahjuks ei saa me nende nä- denditega minna ringreisile, kuna üks näitleja — Mari Kil- man ja Lauri Nurmisaar — siirdunud Rootsi mujale elama. Teatritöötajad endast teatud lavastil eksperimendi. Esituskoht — Sõdra Teatri Kogelbana — on publikule ju tuttav "Kassari" esinemistest. Teatril mängitakse seal (vähemalt esimeste osas) esmakordselt. Lava ja publiku asetus on tavallisel erinevad, aga see võib-olla inspireerib nii näitlejaid kui publikut."

Pinna Studio etendusid aprillil muudat 19ndal aprillil keel 16 ja pühapäeval 4ndal aprillil keel 16 ja keel 20 Sõdra Teatri Kogelbana (sissekäik teatri ta- kütjelt).

Jörn Donner Rootsi südametunnistusest

Filmirežissöör ja kirjanik Jörn Donner, soome-rootsi aad- likest suguvõsast Donnerite rade- kaal, on pärast Soome ja Norra- lase arvustamist saanud Rootsi ja rootslaste teemaks. Viimud debaterijana ja omapärase vaatenurkudega kultuuriliku- senna on ta siingi tähelepanu vä- ratanud, seda ka TV-s.

Lundi üllatusliku küllakõ- nelejana võitis ta küsile rootslas- te silmakirjatsemise. Tema ar- vates ei oleval Vietnamivaidli- selt olnud midagi tegemist Viet- namiga, vaid selle tuumaks ol- rootsi rahva poliitika vahandad ühtlasi südametunnistusest.

Viimase on põhjastanud eesti- gused kauaegse rahu ja kõrge elatustaseme näol, millesid ees- neer põlvkond peab koguni ene- seestõrjendavaks. Rootslastel ei ole mingisuguseid eeldusi teiste rahvaste mõistmiseks, sed sel- leks olidaks liiga erisradatud maailma tõelistest probleemid- dest, leidis Donner.

Ja ta jutustas loo, kuidas tema kälmises sõjapäevil Karjala kannasel, mõnikümend kilo- meetrit Leningradist, kus sajad tuhandet surid nälgia, saanud Rootsiat aialehe. Ja selles leidis esiküljel artikli poolrijaga "Banaand püüdis tabad Root- si!". (EPL/AR)

Metsateadlaste 20 aastat

Eesti Metsateadlaste Ühing Rootsis tähistas oma peakoos- olekuil 22. märtsil Stockholmis Eesti Majas 20-aastast tegevust — ühingu asutati nimelt 19. märtsil 1956 kui Eesti Komitee metsa- sektiiooni liikmete arv kahanes pidevalt, mispärast 1955 aastal polnud enam võimalik sektiiooni juhatuse valimist teostada. Soo- p

tõotanud Eestis metsanduse alal. Nimetatut oli 60 isikut regist- reerinud end Eesti Komitee met- sasektiiooni liikmeks, 34 neist akadeemilisele pärtlojuga. Metsa- sektiiooni liikmete arv kahanes pidevalt, mispärast 1955 aastal polnud enam võimalik sektiiooni juhatuse valimist teostada. Soo- p

viiga jätkata metsateadlaste koosööb paguluses asutati gi seepale sama aasta märteikus Eesti Metsateadlaste Ühing Rootsis. Püüli ERM juhatas juu- bliinast. Vasakult A. Pals (lau- rik), E. Puide (esimese) ja Zoja Raskasov (kirjatoimetaja).

Vaidlus-koosolek

Keskmiidat, 7. aprillil korral- datud Stockholmis Eesti Ühing, end. Eesti Rahvaslik Liit, Stockholmil Medborgarhuseti vaidluskoos- oleku esituse ja eesti kultuuri aallimise ja arengu väljavalade nide võitlusel üle paigutamine. Arutelu ja diskussioon tolmub esmajoones laudkonnast osavõt- jate vahel.

Laudkonna diskussioonist osa- võtmiseks on annud nõusoleku kirjanik Raimond Kolb, arhitekt E. Piltse, sisserrannumeti roo- drofektor Arvi Reimans, publi- sist A. Mägi, Tarmo sepp ja Lembit Krissa. Laudkonnast osa- võtjate koosmis võib järeleda, et koosolekul võib oodata mit- mekülgset ja huvitavaid seisua- kohavõtte. Diskussiooni juhata- kas on adv. Metso. Laudkonna diskussioonile järgnevad üliised läbirääkimised.

Vaidluskoosoleku algus on keel 6 p. ja see toimub Medborgar- huseti saalis nr. 12, 3 tr. Sissekäik Medborgarplatsilt. Linaräma- tukogu sissekäik. Lift on olemas. Kõik on tereleitud.

Laulupäev Västerås

22. mail peetakse Västerås laulupäev, mis toimub Västerås ja Eskilstuna eesti seltside ühis- korraldusel.

Esinemiseks on nõusoleku andnud Stockholmil nais- ja me- skoorid ja Kassari rahvatantsi- tud.

Esinemised toimuvad Kris- tiansbergi kontertsaalil. Pärast seda on ühine õhtuok- end. Arso-hoelil ruumides, Kälgatän 13, samas toimub ka õhtune pidu rohkele etekannete ja tantsuga.

William Grossthal 70 aastat

William Grossthal

William Grossthal sündis 26. märtsil 1906 Järvamaal Aia- vallas. Gümnaasiumi hariduse oma Rakvere Põhikooli güm- naasiumis. Lõpetas Tartu Üli- kooli 1931 oma laude matemaat- ika ja füüsika alal. Eestis töötas W.G. pedagoogina Tartus ja Rakveres.

Rootsi saaduses algas ka siin intensiivne tegevus mitmel rindel. Nii on juubilar juba 1944 pedagoogina ja uurijana tegev Stockholmil Tehnikaülikoolis al- gu esimese assistendina ja hil- jem kuni tänaseni ülikooli lektori- na. Samal ajal on ta olnud õpe- tajaiks Stockholmis Brännkyrka gümnaasiumis ja alates 1965 korralise lektori.

Uurimistöö kõrval on juubila- ri alati olnud sädame lähedane eesti kooli ja sellega seoses olev ühiskondlik tegevus. 1946 kui asutati Stockholmis Eesti Güm- naasium sai tema ühendamiseks olla 12-re aasta jooksul Gümnaasiumi õpetajaks ja inspektoriks ja seda väga väikesel sümboolse tasu eest.

Peale eelmaintu on juubilar teenindanud tulla ja tunnustet et- timal on huvi ja jõudu jatkunud seltses et olnud aastakümneid Eesti Gümnaasiumiõpetajate Ühingu laekuriks, aastaraamat "Eesti kool" toimetuse liige, Eesti Komitee Kooli- ja Noor- toimkonna liikmeks ning Rootsi-Eesti Operaaramitoni juhatuse liikmeks. Täname lupepuudet juubila- ri teatud rahvuspedagoogilise töö eest ja soovime südamest temale kõike häid eadspäikesi. JOH. UNGERSON

22.000 kr. neeru eest

NEW YORK — Elava inimese neerusid ostab National Kidney Foundation, et neid istutada neeru- haigetele. Neerurakutakse 5900 dollarit (ca 22.000 kr.) tü- kist.

"The Wall Street Journal" teatib, et kuulutus ilmunud New Yorgi ja Philadelphia aja- lehtedes asutus saanud üle saja telefonikoha, mille kaudu pakuti neeru müüa. Rohkete pakutim- te põhjuseks peetakse majandus- kriisi. ---

Sydney, Austraalias suri 12. veebruaril Alexander Starast, sünd. 25. märtsil 1892 Suure-Kõ- pus.

EESTI PÄEVALEHT

Estniska Dagbladet
Peatoimetaja Juhon Koida
Vastutav väljajandja
(anv. vti.)
Arvi Moori

Toimetuse ja tallus:
EESTI MAJAS Stockholmis
Wallingatan 32, 1 tr.
Postiaadress: Box 567
101 26 Stockholm I
Telefon 21 84 46

Toimetaja Eeskirjast Juri Aus
Aad. Eesti Päevaleht, Box 120
631 02 Eskilstuna, tel. 016/47772
Tellimispöidgiri nr. 15 67 750
Kulutasuarete postigiri nr. 01 60 60-0
Eesti Päevaleht Forlags AB,
Stockholm

Tellimishinnad:
Aasta kr. 215:—
Termin (4kuud) kr. 78:—
Kui kr. 21:—
Väljajandja EESTI PÄEVALEHT
FORLAGS AB
Stockholm
Eesti Eksitatus-Kirjutan
Tryckeri AB Eksitatus 1976

Eestlast leidub Rootsis kõigi nädal. Ka politsei. Södermanlandi Hõivd Riikspoliitsis teenib eestlane Udo Einberg, keda püüti näeme tegevuses käsiraadioga ühenduse pidamisel kontrollautoga ja helikopteriga (Foto Gösta Mattsson).

USA problem Aafrikas:

Abistada valgeid või avada tee venelasile?

Angoola revolutsioonilisi markiste, kes saavutasid võimu selles endises Portugal koloonias, on nüüd misa valitsejate tunnistanud kõik Aafrika naaberriigid, ka Lõuna-Aafrika Vabariiki on seda de facto aktsepteerinud ja peab nendega läbirääkimisi. Lääneriikide valitsuskondades oodatakse nüüd hinge kinni pidades – mis juhtub järgmiseks?

Kas angoolased ja kuubalased teist koosseis ekspeditsioonikorpus võtavad oma eesmärgiks Namibia vabastamise, mis Edele-Aafrika nime all kuulub Lõuna-Aafrika Vabariigi valitsemise alla, millist eesõigust aga Ühendatud Rahvaste Organisatsioon enam ei tunnusta. Kui lõuna-aafriklased ei tõmba tagasi oma sõjaväelast, mis saavad praegu paarkümnest kilomeetrit Angoola sees, põhjapooli Kune jõge, milline on Edele-Aafrika (Namibia) ja Angoola poliitika, siis on reaalstatust kokku-põrge välistamatu.

Kui lõuna-aafriklased aga tõmbavad oma üksused tagasi ilma, et nad saavad Angoolat ja Kuubalt hindu lubaduse, et need ei tungi sisse Edele-Aafrikasse, mida Lõuna-Aafrika peab oma protektoraadiks, siis on lõuna-aafriklased kaotanud strateegiliselt soodsa positsiooni.

On avaldatud arvamist, et strateegilist kaalu tõttu Lõuna-Aafrika loovutab Edele-Aafrika ja see siis iseseisvub Namibia nime all. Soojatunne seli oleks raske, maa sisemus on tühi ja kõrbene, ühendustunde vähe ja järelveolindid, välja arvatud lennuteel, väga pikad.

Valgete rezhim Rodeesias on valitsenud juba maha kirjutatud aastateid poolt. Ei näita mingit praktilist võimalust kuidas Rodeesia valitsevad 275 000 peamiselt inglise päritoluga valget saaksid lähimate aastate jooksul oma võimu alles hoida mustade üle, keda Rodeesias on üle viie ja poole miljoni. Varem oli seda võimalik teha aarniselt kõvakäelise poliitikaga.

Kuid nüüd on strateegiline olukord muutunud, sest 50 prots. riigipoliitist on saanud infiltratsioonile avatuks. Varem kaitses Rodeesia seijatagust Portugal, kes valitses Mosambiki. See koloonia on aga nüüd iseseisvunud ja omab samasugust kärmekäest sõjalistlikku valitsust kui

Poliitilise olukorra kujunemine Aafrika kontinendi lõunaosas võib asetada USA ja üldse kogu demokraatliku läänemaailma väga raskete probleemide ette. Seda kartust väljendatakse nii USA välisministri teinud kui mitmete poliitiliste kommentaaritena ja rahvusvaheliste suhete ekspertide poolt. Angoola ja Mosambiki mõlemad riigid kontrollitud revolutsiooniliste markistide poolt, kes on liidus Kuuba ja venelastega, on muutunud strateegiliselt ohtlikuks mitte ainult Rodeesiale, vaid ka Lõuna-Aafrika Vabariigile. Kui nii väljast tulev kui seesmine surve viib Lõuna-Aafrika ohtlikku olukorda, siis on Ameerika asetatud väga raske dilemma ette – kas anda Lõuna-Aafrika valgete valitsusele nii poliitilist, majanduslikku kui vajaduse korral ka sõjalist abi kui on teada, et selline toetus läheb USA-le maksa ka nende Aafrika neegri-riikide sõpruse, kes seni on USA-ga olnud heas vahelkorras? Samuti võib Lõuna-Aafrika valgete rezhimi toetamine viia välja sissepoliitilise pünevuseni Ameerikas ja võibolla isegi rassirahutusteni.

Angoola. Ka Mosambigis arvatakse olevat Kuuba sõjaväelast samuti saab Mosambiki mittesugust tehnikat al Nõukogude Liidult. Rodeesia-Mosambigi pikal piiril on juba reostatud kokkupõrke aset leid-

Kui Rodeesia mustad, kes viimastel aastatel on pidanud nõudlikult läbirääkimist, hakkavad näksuma ja seajures saavad sõjalist toetust Mosambigist, siis saavad valged oma võimu liidi hoida vaid välisriikide toetusega. Kui toetajad teenoilselt ei leidu, Rodeesia valgetele anake Ameerika ja Lääne-Euroopa vaid humanitaar abi nende elu päästmiseks kui nad lennu- teel ülemere või maad mööda Lõuna-Aafrika Vabariiki põgenevad. Lõuna-Aafrika ise ei saa garanteerida praegust valgete valitsust Rodeesias, sest siis peaks ta sinna oma sõjaväed sisse viima, kes aga satuks strateegiliselt väga kaugele ettenahutatud positsioonile.

Seega on valgete ülemvõim Rodeesias lähemal ajal kadumisele määratud ja väga kõukavate algalde Edele-Aafrika ehk Namibia. Võib tekkida olukord, kus Lõuna-Aafrika valged seisavad defensiivis oma riigi piiridel, loodes Oranje jõel ja kirdes Limpopo jõel, ning terve must Aafrika nõud poliitilise olukorra radikaliseeritud Lõuna-Aafrika Vabariigi, koi otsestelt, koi Aafrika Riikide Nõukogu või Ühendatud Rahvaste Organisat-

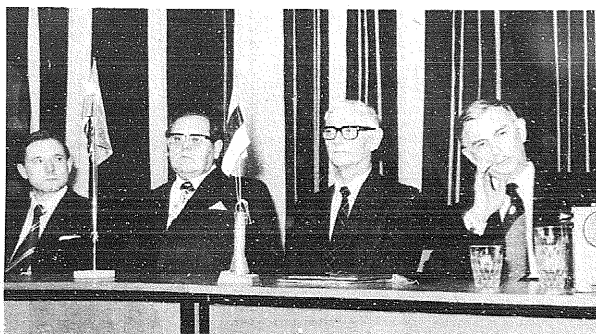
siooni kaudu.

Nõukogude Liit oma satelliit-riikidega esineb mustadele võrdõigust ja vabast nõudmise esitajateks, võttes laialdast populaarsust mitte üksnes Aafrikas, vaid terves Kolumbias Maailmas. On suure dilemma ees. Kui nad toetavad Lõuna-Aafrika buudeid valitsust, siis saavad nad suurema osa maailmast oma vaenlasteks kui rassimist toetajad.

Sellise poliitika vastu astuks välja ka suuri hulk ameerikalasi, eesotsas Demokraatliku Partei liberaalse ütlvaga. Tõenäoliselt aktiveerub ka Ameerika värvilised, mis võib viia täielise rahutusteni.

Kui USA aga ei toeta praeguse süsteemi edasipidmist Lõuna-Aafrikas, siis satub terve Aafrika lõunaosa Nõukogude Liidu poliitilise orbiidi, koos oma üürisaste maaspoovaradega, inimjõu ressurssidega ja geopolitiilise tähtsusega. Nii et Ameerika seisab tõesti noki kinni, saba lahti, noki lahti, saba kinni taolise poliitilise dilemma ees. Siinmäärat joudmisse kottub veel seega, aga kas Nõukogude Liidu poliitika ei ole mitte shiteidlikult Ameerikat sellisele raskesse olukorda surumaz? (T)

Cardiffis, Inglismaal, suri 27. novembril Helma Emille Adamson, sünd 3. märtsil 1907 Farmas, Bradfordis, Inglismaal, suri 24. novembril Ants Piir, sünd 3. jaanuaril 1912 Viljandimaal.

Kultuurirahva zhiiri REE kultuurirahva atkudel 13. märtsil Medborgarskolo avlas. Vasakult Paul laan, Kalle Lepik, Kari Eistikiivi, Avo Moor (Foto Trummer)

• Mis juhtus

WILSON LAHURB RIGITÜÜRILT

Nii inglastele kui kogu maailmale tuli üllatuselks Briti lauburi peaministri Harold Wilsoni teadaanne, et la laubuk riigitüürilt. Wilson, kes jui juti sai 60-aastaseks, kinnitas, et otsuse taga ei seisa mingid peidetud põhjused ja kriise – ja lahisalt lelab, et ta on kriitilist kaja vastustust kannud ja nüüd peab keegi teine ole võtma. Ta on olnud peaminister 8 aastat, erakonna juht 13 aastat ja parlamendil ilge 31 aastat.

Lauburi parlamendigrupp asus kohe arutama, kes peab asuma praeguse lauburi-valitsuse etteotsa. Favoriidiks peetakse 64-aastast välisministrit James Callaghanit. Kõnismuse otustab erakonna vaask- ja parempoolsele te tihedale kompromiss.

Wilson on olnud tohtu 166-

koormus aastaid – 12-14 tundi päevas. Ja muresid on olnud nii erakonna kooshooldimisel kui ka Briti üha halveneva majandusega.

LAHANONI KRIIS LAHANAMATA

Segane olukord Liibanonis kestab pärast kindral Ahdabi võimuharumist. President Souleiman Frashjeie keeldus ametist lahkumast ja Ahdabi ei ole suutnud teda ralestet välja ajada, kuna presidenti valvavad tuhat tunde sõdurit. Üle piiri tulnud sõjariistalased olevat takistanud Ahdabi sõjalise operatsiooni alustamist presidenti kukaatimiseks kontrolli all seisev Beirutis ralestet välja, et "kogu rahvas otse selle Neero lahkumist". Samal ajal toimuvad kokkupõrked vaask- ja parempoolsele rühmade vahel. Iisrael omakorda on alarnimavalits Liibanoni piiri-

MOSKVA VASTUS EGIPTUSELE

Vene teadeteagentuur Tass avaldas N. Liidu seaukoha sõpr- ja abistamislepingu ülesõitlemisele Egiptuse poolt. Märgitakse suhtelisel tagahoidlikkus toonist, et see on jurilidiline kinnitus varem tekkinud olukorra, kus Egiptuse president on manifesteerinud Nõukogudevaenu- llist, N. Liit aga jätkab püüd- lusi sõbralikkuse vahendokadeks egiptuse rahvaga ja araabia va- barilgi Egiptusega, ühtlasi kinnitab.

Samal ajal teatakse Kaalost, et Egiptus kavatses sulgeda oma sadamad N. Liidu laevadele, nendest hulgas Alexandria sadama, kus varemalt oli senise va- ristiku tugipunkt. Venelaste laevastikut on veel tugipunkti Alzheerlas ja Liibanonis.

Hilina on avaldanud rahuko- Egiptuse sammude puhul. Kaalost arvati Egiptuse-Hilina sõprust- hing.

POMPERPOSSA SENSATIOONIKS

Piik-Piikute valitse ema Astrid Lindgren, rootsi armasta- tulinald lastekirjanike, äratas otse sensatsioonilist tähelepanu Expressis avaldatud muinas- jutuga Pomperpoissa maku- korrasst Monissaaniga riigi- ajaleht et teinud saladust, et Astrid Lindgren muinasjutus kirjeldata oma makuksoluks.

Muinasjutust nimelt nähtus, et Monissaanias mõnel juhul tuleb maksta üle 100 protsendi sisse- tuleks makseteks. Ekspressi te- kitud sotsiaalkõhnutuse, ette- võttamaks juu. kulusid, mida üksik ettevõtja nr. Haga-kokku- leppe järele on kohustatud maksma. Astrid Lindgren maks oli 102 protsenti tema sisse- tuleks.

Pomperpoissa-lugu süttas riigipäeval kui ka massimeedias- hime ägeda makuksõuloomu, kus finantsministri pööbds välja, et Astrid Lindgren on lihtsalt as- tulnud paljudele teadlastele, et lihtsasti maksumatust, Ekspressi te- digi aga kindlaks, et enaiglas- tegege maks tabab kõiki üksik- tevõtjaid, advokaate, näitlejaid, kunstnikke, kirjanikke jne.

Süüdistat finantsministrit võimutamis- hoolimatuks, kuna seadus, mis sellisel kum- kulisel ette annab, on kehtinud juba hulk aega, ilma et asja oleks parandatud. Valitsus on nüüd lu- bananud ebaõiglased ettekid kõr- vutada ja nii, et kellegi üle 85 protsendi sisse- tulust ei tarvi- seks riigile anda. Astrid Lind- grenile kuulub seega "punkt- vait" Pomperpoissa-loos. (EPL/ Ki).

Eestlaselt varastati 75.000 doll.

TORONTO (VE) – Endise eesti ärimehe Walter Koppel majja Torontos müsti sisse ja vargas vilsid ära 75.000 dollari (330.000 kr) väärtuses maale, ehv- tate ja vanni münte.

Walter Koppel majas asub To- ronto põhjaosas, heas linnaosas. Walter Koppel koos abikaasaga viibisid Floridas talvpuhkusel kui maja kontrollimisel eelmisel reedel selgus, et kassid laetud on purustatud. Asjast teatati po- liseile ning politsei omakorda teatas vargusest Walter Koppel- le Floridas, kes otsuskohe Toron- tosse lendas ja kindlaks tegi, et varaste saagiks langes maale, tema mõndkuike ja etheid. Po- liseil andmelt on see viimase kuu kassid sisse- tulust varas- tamine on tabanud ühte Toronto erakodu.

Näitus tähelepanu juhtimiseks meie ajakirjandusele

Ajakirjanduse näitusel Los Angelesis. Pildil Mabel Engen, näituse korraldaja Viivi Piiristid ja pressikübi president Robert Engen. (Foto Igarik)

SAN FRANCISCO (VES) – San Francisco esilmas San Ma- teos, kohapealse Eesti Kooli ü- ses ruumides toimus Eesti Ke- skuse Põhja-Kalifornias korra- dusel eesti ajakirjanduse näitus, milline äratas niivõrd tähelepa- nu, et korraldada Lõuna-Kali- fornia, Los Angelesi Eesti Ma- jaks kaks korda.

Korraldajate arvates on jäetud Eesti Raamatuaasta tähistamisel meile ajakirjanduse vassilase os- sa. Selge on see, et ajakirjandus teenib kõige rohkem keskuste- vahelist eestlaste ühendamise eesmärgi ja omab kaugelt su- rema tähtsuse rahvuspoliitilise suundade kujundamisel eesti raamatust.

Niisid seda, kuigi sageli mitte kirjandusliku väärtusega, su- lemeeste 1000 tuleks rohkem aus- tada. Eesti Raamatuaasta lõpu loomingsaks saagu: "Teil vähe- malt ühe perioodilise trüki on elu- lisele ajakirjandusele, võid muude rahvalike huvide rahu- damiseks."

Näituse peamotiiviks oli aja-

lehtedest väljalõigete kogu mõi- dumud suvit toimunud "Eesti Liina" aineal Kalifornias. Näi- tuse külastajate inimestus oli äärmiselt suur, kui nad võisid lugeda sõnumid kümnest trüki- sest, ilmunud Rootsis kuni Aust- raalial XII Lääneranniku Eesti Päevade kohta.

Väljalõigete kogu koosnes 8000- nendest reast ja 49-st fotot laitu- tud pool meetrit kõrges ja 12 meetri pikas valgest papist ri- baie. Raamatut rüpl trükituna saanuks selleks koostada 250-ne leheküljelise raamatu.

Teise väljapanekuna äratas kogutud 23-e aasta jooksul tähtsaimad väljalõidud USA Lääne- ranniku, peamiselt Kalifornia eestlaste rahvusliku isetegevuse kohta.

Haruldust hulgas oli väljapa- nud valmisala ilmunud trüki- kist 1906, 1909, 1919 ja 1931. aastastel. Kogusummal oli näi- tusele esitatud näiteksennapäre 64-st erinevast ajalehest ajakir- jast – nendest rohv enamus praegulimuvad.

Filatelistide ühing pidas aastakoosoleku

Eesti Filatelistide Ühingu Root- sia pidas Stockholmis Eesti Majas oma aastakoosoleku, mida juh- tas esimes Hans Krändström ja protokolli Mareit Puidu. Nagu aruannetest selgus, on ühingu praegu 38 tegevliiget ja ühing ühtab ühendas koostööd teistes maades asuvate eesti filateliste organisatsioonidega. USA-s, Kanadas, Inglismaal ja Austra-alias. Valiti tagasi senine esimes Hans Krändström ja juhatauseks ahistatena Ervin Pütsen, se- kreteriksena Tuavi Triumph, Mareit Puidu ja A. Hain, kassapi- dajana Valdo Nemval.

1975 aasta aruanded kinnitati tasakaalus 11.781,-, sellest summast on ühingu liikmesaja- kirja, Eesti Filatelist, kulu- d 4701,- ja tulud 4318,-.

1976 aasta peamine tegevus- kava on pühendatud aasta kahle suursõndumusele, nimelt rahvus- vaheline filatelistlik maailma- näitus "Hafnia 76" 20–29. aug. Kopenhaagenis. Näitusest võta- vad os 1000 EFUR liikmed Eesti väljapanekuga, samuti paneb välja EFUR oma liikme- sajakirja Eesti Filatelist, (hin- natl hõbeühinnaga näitusel

"Stockholm-74"). Teise su- ründumusega tolmub väljapan- kuga osavõtt Esto-76 filatelia- laltuusest Baltimore, ka sel- lei

Senine esimes Hans Krändström valiti tagasi.

näitusel esinevad mitmed EFUR liikmed.

Edasi avaldas koosolek ünn Eesti Filatelisti toimetaja Elmar Ojastele, kes on teinud 1000 tasu- ga, kuid oma energilise kindu- susega on üleshitamud Eesti Fila- telisti teadusliku taseme nii kõrge- le, et seda hinnati maailma- näitusel hõbeühinnaga. Seega on Eesti nimil saanud tuntuks kogu maailma filatelistide peres. Ühingu järgikordne Eesti Fila- telist nr 18/19 ilmub aprillis 1976. ja maksab 30,-. EFUR liikmed saavad ajakirja tasuta. (EFUR).

Julgend kohtualused Eesti pealinnas põrandaaluse lehe artikli kohaselt

Tallinna protsessil 2. – 31. oktoobrini ülekohtus süüdistati Sergei Soldatovit, Kalju Mätkit, Matti Kirendit, Artemi Juskevitchit ja Arno Varatit "nõukogudevastases propagandas ja agitatsioonis". Kohtus oli esistujaks Eesti NSV ülekohtu esimene asetäitja Afanasjev. Rahva kaasistujateks olid Bartels ja Välivere. Süüdistajaks prokurör Kestler. Pärast tutvumist kohtuasjaga keeldus Soldatov advokaadist, motiveerides keeldumist sellega, et käesolevas prot-

sessis ei saa advokaat kaitsta kohtualuse maailmavaadet, sattumata vastuollu ametlike nõudmistega, mis esitatud nõuak. advokaatidele. Kirend teatas protsessi algul: Advokaat-kommunist ei sobi kaitsejaks niisuguses kohtuasjas ja sellepärast ta teostab oma kaitset ise. 27. okt. ütles advokaadid kaitsest ära Mätk. 28. okt., 15 minutit enne oma kaitseja esinemist, ütles tema abist ära ka Juskevitch. "Ma tahan olla võrdne teistega."

Kohtualused süüdistati üle 40 dokumendi koostamises, paljudes ja levitamises, neist eriti – "Eesti demokraatliku liikumise programmi", "Eesti Rahvusliku Fronti programmiid", eestikeelseid ajakirjade "Eesti Demokraat" ja "Eesti Rahvusliku Hääli", venekeelseid ajakirjade "Demokraat" ja "Vabaduse Kiir", "Memorandum UN-i peasekretäri Waldheimi" (viimase kahe dokumendi kohta ütleksid süüdistustekstides: "Nõudes UN-i vahelisekamist N. Lidu asjadesse... 1972. a. võttis osa arutamises, koostamises, paljudemist ja hoidmistest sihtiga... levitada "Memorandumit..." ja "Kirja..."). "Demokraatliku liikumise" taktikalised alused N. Lidus, kirjutasid "Vene kolonialism Eestis", "Jooksvate sündmuste kroonika", Berdjajevi raamatu "Vene kommunismi allikad ja mõte", Anandil "Kas eestlased N. Lidu kurti 1984. aastani", Dohilase "Uus klass", Soheizenlooni "Arhiivilaps" jätaks.

Kõik võeti läbiotsimisele kaasa. Samuti viidi läbiotsimisele ära 5 kinnisomnust ja fotoparaat (Soldatovi läbiotsimise protokollis märgitakse vaid üks ära võetud as – kirjutsimismärg).

Protsessi alguses esitas Soldatov tagandamisnõude kohtu koosseisu kohta – et kohtu koosseis, koostamine, moodustamine, et see objektiveeritud kohtu mõista demokraatide üle. Kohtu liikud nõudmise tagasi. Mätk teatas UN-i vaatetajate kutsumist kohtu, kuma arutustel on dokumendid, mis puuduvad seaduse organisatsioon. Sead. teatas ka teatas ka Juskevitch ja Soldatov. Kohus lihtsaks seis tagasi.

Protsessi alguses nõudis Mätk, et "asja arutatakse sisse kohaselt", analüüsides dokumente, et teha teha seadust, et nad teavad laenu. Kohtu esistuja keeldus nõuet tähtsust, teatas, et kompetentset organid on juba oma otsuse langetanud, valitud küsimused võivad leida lahendusi aga protsessi alguses. Nende seadust teatas ka teatas ka Juskevitch ja Soldatov, ühes otsuse alguse kaitsekõne ja viimaseks sõnaks.

KEELDUTAKSE
Ka Soldatov ja Kirend keeldusid kohtu andmest tunnistust. Kirend teatas veel, et ta loobub ka seletamisest, mis ta andnud eeluurimisel (ta tunnistab siis, et ta on "Eesti Demokraatliku Liikumise programmi" autoriks ja juhataks ka koha, kus projekt hoiu). Varatu tunnistab end täielikult süüdi esitatud süüdistuses. Nagu eeluurimisel, nii ka kohtus, kuma teatas ja juurde küsige igati kaasa.

Kohus vaatas läbi 13 tunnistaja seletused. Neil neist: P. Jakir, V. Krasin, Kosarev ja Tutremov kohtus ei esinenud. Kosarev ja Tutremov telegraafisid, et nad ei saa esineda terviseolukorra pärast ja ei nad kinnitavad oma seletust, mis andud eeluurimisel. Kohtule esitati Jakiri seletused, endised (1972–1973. a.) ja uued. Meenutati Gavrilovi ja Paromoni, Bolonkini ja Balakirevi

nimed. Soldatov taotles Jakiri, Gavrilovi ja Tutremovi väljakutsumist kohtusse. Jakiri ja Tutremovi väljakutsumisest kohus keeldus, unustades hoopiski midagi otsustamast Gavrilovi osas.

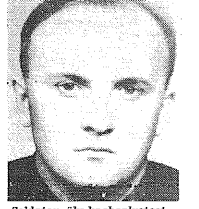
TUNNISTAATSE
SELETUSED
5 väljakutsutud tunnistajat kaks etastid süüdistuse poolt mingite nõuk. vastaste dokumentide levitamist, üks – tunnistades fakti "dokumendi" – tunnistades fakti "dokumendi" edastamist, teatas, et ta ei loe seda nõuk. vastaste. Kõik tunnistajad kinnitasid üksikuid fakte süüdistavate dokumentide edastamist, üks (masinakirjutajana) – kinnitas mõnede dokumentide paljudamist, väites aga, et faktid, millest neis kõneeldakse, on õiged.

Üht tunnistajat (Joost) iseloomustasid kohtualused kui vale tunnistajat ja provokaatorit. Üheksanda tunnistaja kohta esitas Juskevitch juba juurdeotsimise alguses nõudmist, et teostataks tema pehhiatiline ekspertise. Selle kohus lüües ei vastanud.

Eeluurimisel selles asjas kumari, lise Moskvas isegi Amalike, kes keeldus vastastam küsimustele.

Prokurör nõudis Mätkule 7 a. vabaduskaotust ja 3 a. asumisele saatmist, Soldatovile 6 a. vabaduskaotust ja 4 a. asumist. Kirendile 6 a. ja Juskevitchile 4 a. vabaduskaotust. Varatu 3 aastaga 5 aastaseks kateksjaga.

Varatu kaitsja palus kaitsekõne kaebeluse karistust peh-

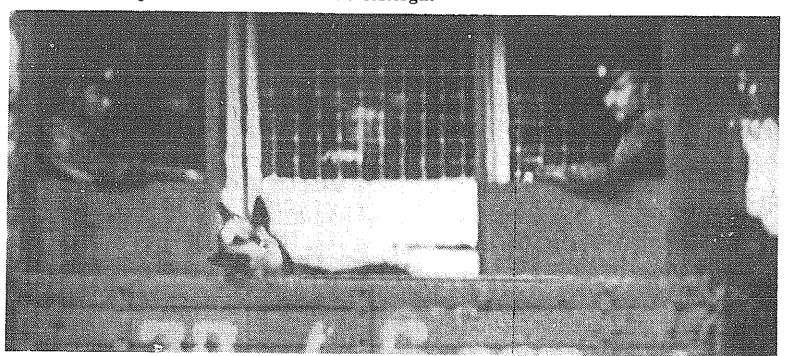

Soldatov, üks kaebelustest.

mendada ühenduses sellega, et tema kaitseluse ainsana kohtualused tunnistust teiklikult oma süüdi, kaitstes puhtsõnadega, et ta ei aktiivset kaasa juurde.

Juskevitchi oma kaitsekõne lihtsaks tagasi enamuse temale süüdi pandud episood. Tunnistades mõnda neist, märkis ta, et see omakäsi võimne puudutab fakti, endid mitte nende, kuma tema tegevus neis episoodides on täielikult kooskõlas üldistega, mis garanteeritud N. Lidu konstitutsiooniga, süüdistus aga vastupidiselt on ehitatud lihtselt valel konstitutsiooni tõlgendamisel. ENSV Krim. seadust, par 68 (par 70 RSFSR Krim. Sead.) on konstitutsiooni vastased.

Juskevitch ütles, et ta ei loe end osavõttejaks, veel enam – mingisuguse "liikumise" juhiks ja et "demokraadiks" sai ta arreteer-

Hiljuti läände toimetatud ja televisioonis näidatud film näitas vapustavaid stseene ühest üht vangilaagrist. Pildil moment politvangide transportist voolavalt asuvas paaris, mida vabastavad vahid ja hoer.

rimise momendist. Kõne lõpu märkis Juskevitch ka uurimistulemustele ebanormaalselt tühjalt, personaali jõhkust, halba tootumist, juurdeajate poolt avaldatud psühholoogilist survet.

KONSTITUTSIOON

Kirend avaldas, et eesti demokraatide tegevuse alusteks oli N. Lidu konstitutsioon ja üldine üldine deklaratsioon. Demokraatide sihiks ei olnud mitte nõuk. korra kukutamise või selle lammine, vaid mõnede puuduste kõrvaldamine. Nad tahtsid rahulikult teha võrdel demokraatide vahistuse eest.

Ta avaldas ka, et inkrimineerivad materjale ei loe nõukogude vastastele kui ka laimavaiks, mispärast ta ei loe end süüdistatuna, kui kriminaalkoodeksi rikkumises. Kirend ütles, et suurema osa eeluurimisel antud seletustel andis ta suure psühholoogilise surve all, millele ta ei suutnud vastu seista oma haiglaste terviseolukorra tõttu. Need tema ülestunnetused ei vasta teole ja ta loobus neist kohtus, kuid kohtu otsuse vastamata sellele nalle. Kirend ütles:

"Loen vajalikuks tähelepanu juhtida ebaväärilike, kui mitte üldelä – alatuile Varatu kättimise. Niisuguse hinnaga vabaduse saavutamise saab lastuma raske koormusena temal enesel ja ta perekonnale."

Mätk avaldas oma kaitsekõne, et inkrimineerivad materjale ei osutu laimavaks, kuna kõik neis loodud faktid on võetud nõuk. ajakirjandusest. See pärast ei lange nad ENSV Krim. sead. par. 68 alla, ja ta ei loe end süüdistatuna. Mätki märkis üldiselt, et süüdistus nimetatuteks laimavaks dokument, milles hukka mõistetakse tsäsi valitsuse julmuse 1965.

VAHUKORRAD

Soldatov ütles enda kohta, et ta on humanist ja usklik. Tema tegevus oli rahulik võitlus demokraatlike vabaduste eest, see polnud suunatud nõuk. võimu vastu.

Puudustest, millest vastu ta võitles, katkus ta valikut kõneleda ja mais 1974 kirjutas ta kirja Antropovi (KGB ülem. Toim.) saamata sealt vastust. Eestis l ei elava venelaste ta kahetset, et vahakorrad vene ja eesti vahel on "millestki tunestatud", tema arvab, et nende vahakorrad parandamine süübi peamiselt venelastele, ja oma tegevusega ta katsetas mingil viisil lusestada venelaste süüd.

Kriminaalkuriteus Soldatov end süüdi ei tunnistamist.

Juskevitchi oma viimases sõnas teatas, et ta loeb end materialistiks, veendumus marksislikele leninistiks, kommunistiks. Kogu oma eluaja ta kritiseeris puudust, millist teguviisi kunagi ei nimetatud "nõukogude vastastele tegevuseks".

Ta ütles, et nende protsess on poliitiline ja aasta 10–15 pärast näib, et see protsess saadeti nagu nõud tunkake läbi 30-päevase ja 40-päevase protsesside pärast. Ta ütles: "Ma elasin kindlustatuna ja võimukind elada

valkeis, kuid seda ei võimaldanud mu veendumused.

Mind tehti demokraadiks 13. det. 1974. Ma ei olnud seda kunagi ja vanglast vabaremise jaoks ei hakka ka tegelema demokraatliku tegevusega. Ma tahan hoida lapselapsi ja elada rahulikult elu."

Ta ütles ka, et loeb end kriminaalsas süüdi vaid osaliselt ja võib igale asjal ning julgelt silma vaadata. Viimases sõnas samuti nagu kaitsekõne, stiteeris Juskevitch palju Leninist.

Kirend palus viimases sõnas kohtu arvestada, et tema ja tema seitsmeteist aastaks sihiks oli puuduste kõrvaldamine meie ühiskonnast.

VÕITLEN

Mätki püüdis oma viimases sõnas arendada ideed sellest, et töökojades on mitte niivõrd proletariaat, külvord intelligents, ja veel enam need inimesed, kes sajanide väitl on võidelnud vabaduse ja inimõiguste eest. Ta ütles, et "diktatuurilised režiimid ei ole – on inmonkonnale õnnetus. Veeuputus, maaväringud, katk pole toonud inmonkonnale nii palju kahju kui diktatuurilised režiimid.

Saksa ajaleht oludest ikestatud Baltikumis

Pealrjäl al "Mu isamaa on minu arm" avaldab "Deutsche Wochen-Zeitung" pikema, illustreeritud artikli eesti ja läti rahva olukorra kohta alpealajärde: "Baltikum" venestatakse plaaniliselt, läti kõõgu rahvuslik ülestunnetus. Eestlaste ja lätlaste meeleheitlikult ülestunnetust maailmale."

Venemaiseid on praegu nii pool, et kahe järgneva aastakümne väitl võivad eestlased ja lätlased kujuneda vabamurruvasteks oma maal. Selle põhjuseks on industrialiseerimise ebanormaalsed tagajärjed. Võrard sissendajad utuvad maad üle. Rahvastiku juurdekanne põhjuseks pole ühtlalt rahva lise, vaid sissendamine. See ütleb Lätis kahekordselt ilve. Eestis umbes poolteistkordse.

Venelased ja teised vene keelt rääkivad inimesed asuvad tähtsaimasse inimesed ja ühiskondsesse, kus ei moodustavad nagu mingi "isilvlgarni-sim" liaskooletsioonitõlvadele. Need itvivlgarni-sim takistavad igeasugust eesti või läti rahva rahvusliku aktiivsust.

Aastatel 1969–70 langes lätlaste osa maa elanikkonnas 62% lilt 56%-ile. Eestis toimus laskumise u. 75%-lilt 68%-ile. Lätlis rändas sel ajal 205 000 venelast, Eestis l 114 000 venelast. Sama tendentsi jätkumisel on need riigid hahelkume aasta väitl soovijateisid. See tootatakse seagoodide, seagabide ja mitmesuguste administratiivsete vene muusikast ja kiitma kom-

propagandalistite tiitidega. Eesti ja läti keeled degenereruvad etnograafilisteks jäänakteks. "Sovetskaja Latvija" kirjeldata, kahes entsüklaatilist noored võivad kõljal oia ülestunnetust kogu lida ulatuses, näiteks Balti Amuri majajärjel ehitamine juures ja Kama autovabrikus. Kutustakse noortel ilse, ikka rohkem nendest aktiivseid oia võtta – s. t. kodumaalt võimalikult kaugale siirduma.

Nõukogude Eesti "parlamendil" on 131 eestlast ja 66 venelast, viimaste hulgas viis kõrgest nõukogu õhuvõim (üks neist on kogum N. Lidu vägede juht idas Saksa maal). 136 "parlamendil" liiget on parteilased. See on kommunistide ehitlirrup, mis koosneb nõukogude võimukandjatest, linnades, rajoonides ja tahismates tööstustes. Nn. parteitell on suuremalt jaolt tõolised ja kohuhoosnikud, keda õhtl või teisel pool on aabimand.

N. Lidu juhtkond katsub veel olemaolevat rahvuslikku isedvõimu ära kasutada oma huvide. Nn kuulutati Eesti ja Läti okupeerimise 38. aastapäeva sünnipäevaks. Eestis linnade korraldasi sel puhul suurejooniline lauluja tantsupidu. Sellest osavõttjaid N. Lidu esindajate soovi kohaselt "süvendama" rahvusvahelisi (üle venemastem) tendentsi kultuurilise ja aitamise koostöö koostööks kava-huseks". Eesti koorid pidati rohkem kui kunagi varem esitama vene muusikast ja kiitma kom-

mist ja ülestunnetust. Ta palus kohtul kergemat karistust. Järgnevalt toob Kroonika kohtu otsuse, millest juttu alguses. Süüdistus lõppvormis esitas ka süüdistus ENSV Kr. seadustiku par. 70 (Organisatsiooniline tegevus... ka osavõtt nõuk. vastastest organisatsioonist), kuid riiklik süüdistaja loobus süüdistamast selle paragrahvi alusel. Mätkule ilreandus üks episood, par. 20 ENSV Kr. sead (Ebaseaduslik relva hoidmine...). Karistus selle paragrahvi järele langes põhkaristuse stasi.

Protsess oli avalik, kuid peagu kogu saali, nagu ikka, oli täidetud spetsiaalsetelt kutsutute poolt. Peale sugulaste lasti saali ka teatav arv lühisalt soovijaid. Saali ei lubatud õhtegi õppejõudu ega üliõpilasi Tallinna Politehnilises instituudis, kus etiaegadelt 100-stalid kuni arreteerimiseni ja lida Soldatov.

Kõik süüdistused alistati kohtu süüdistustähtsustele ekspertisele. Soldatov tegi läbi isegi kaks ekspertise: Tallinnas, kus teda samuti nagu 7 a. eest tunnistati vastutamaks, ja Moskvas Serbeki instituudis. Ka Mätki veeti ekspertiseks Serbeki nimelisse instituuti. (VES/EPL)

Senaatori kõne Eesti saatusest

WASHINGTON (VES) – Marylandi republikaani senaator Glenn Beall, Jr. pidas 24. veebruaril Eesti Vabariigi aastapäeva märkimiseks Senatis sõna kõne, mis Kongressi Prokolleli äratükikina täidab 2 lehekülge ja on täielikult ülevaade, mis USA Kongressis kunagi Eesti kohta avaldatud. Senaator Beall lillitas oma sõnavõttu ka Ülemaailmasele Eesti Päevale. Eesti 70 kava koos ülevaatega, mis sisaldab U. E. Päevale kohta ja soovitusi, et Eestis-jateku ja Senadi lillitud koos nende perekondade ja ka bi-ro-koosseisu kuuluvate isikutega

ga oia võtsid Esto 76 pidustust.

Eestisajateku kimeles 24. veebruaril Eestist Pennsylvania rahvasaadik John Dent. Nn. eelte ükste eestlaste pioneerisaavutusi õikivi äraakustamisel energaalsikana. Ta tõstis eesti rahva vabadusvõitluse ja avaldas lootust, et need kord sihtle viivad.

Senati võttis Eesti kohta sõna vene, Delaware senaator William Roth, kes kutsus senaatorid nimetama Eesti resolutsiooni.

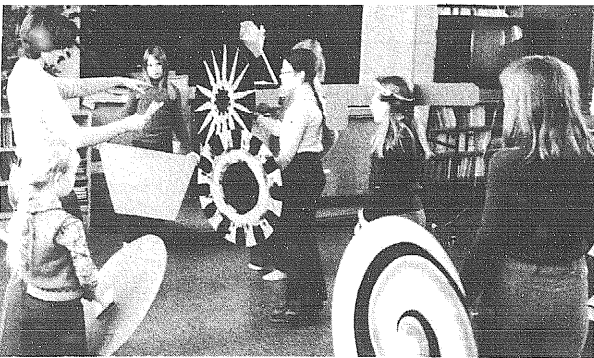
Eestisajateku palvuse pidas E. V. aastapäeva puhul op. Juhan Suurküti, keda tutvustas rahvasaadik Robert Edgar.

muusimist selle venelike süüdistust. Arvestades asjaolu, et ametlikult oli laulupeid rahvusliku traditsiooni jätkamine.

Ajakirja kujutaj ka lalulope tegelikult poolt: Vene laule kiitdes nõrkade aplausidega, eesti laulude puhul muusitid kiidulavalduks orkanilises. Pärast ametliku laulupeid lõppu (nende tähendatud spontaansel ja lailid Lydia Koldisa sõnadel Gustav Erneskaas poolt loodud viisil "Mu isamaa on minu arm"). Pärast laulu lõppu tunglesid rahvalaulud tribüni ümber ja "oma" lauluiljad jätkas veel ühe tunni.

Vastuaktiivsioonina saadeti valjuhääldajatest kõvendatud marsimusi, et aga ei süüdistat meelevaldumist takistada. Viimase aktiivsiooni ille avaldasid hiljem pahameelt ajakirjanduses ka mõned heliooljad. Väikesemad laulajate grupid lailid linnas riigi liikudes edasi ja lalulupi kotses tegelikult hommikuil valje.

Artikli autor Hans-Joachim Richard lõpetab oma artikli ühe lusestega: Nende rahvaste häält tuleb võimalikult palju vabas maailmas kuuldale tuua, see on kõikide kohta. Vastasel korral ei suuda väikesed rahvad elada plaanikindlat venemastimist. Maailm võib minna rahva võrre vaesemaks jääda. Vasa maailm peab igati aitamale eelpool kirjeldatud laula eneseavaldustele! (EPL/AI)

Unustamata armas

**Rudolf
Tikman**

Sünd. 25/3 1890 Virumaal
Surn. 17/3 1976 Stockholmis

Sõgavas leinas

ELSA

IVAR

LILIAN ja OLLE

TOMMY

VOLDENAR ja MIKAEL

VAIKE

perekonaga Eestis

Matusetalitus toimub esmaspäeval, 29. märtsil kell 14.00
Jakobi kirikus.

Oma armast vilistlast

**Rudolf
Tikman'i**

mälestab sõgavas leinas

KORP: FRATERNTAS
ESTICA

Armast sõpra

**Rudolf
Tikman'i**

mälestavad sõgavas leinas

ERNA ja ELMAR SEPA

HELGO ja ANTS KIPPAR

AIME ja OSKAR RINNE

Parimais aastaks lahkus meist
armas poeg, vend ja onu

Leo Lilleberg

Sünd. 21/6 1930 Kaberneemes

Surn. 15/3 1976 Torontos

Mälestavad raskest leinas

EMA

HUGO ja MAGNUS

perekonadega Torontos

OSVALD

perekonaga Eestis

HERMINE

perekonaga Mõndalsis

TIINA ja HANS

Puhka rahus! Käilis Leo, mä-

lestus sinust ei kustu iialgi.

**Kui esineb
surmajuhtum**

Konsulteerige suurima asu-

sald matusetuberoos

Thure Söderquist

Begravnings- &

Eldbegagningsbyrå

Marjatorget 1

116 48 Stockholm

Tel. 44 80 07, 44 80 58

Eriala:

Eestikombelised

matustelalused

Õppäevane valvekord

Agent . . .

Alg. lk. 1

ka" numbris on põhjalikult kirjeldatud nn. Tallinna-protsessi mõeldud aasta oktoobris Mätkile, Kiirendi, Soldatovi, Juskevitsi ja Varato ühe, kes mõisteti UNO poole pöördumise eest süüdi ja karistati 5-6 aastase vangistusega raske zehimiga laagriles, kus juurds Varatole kui "puhitudamiselst alutunnistajale" anti karistus tingimusi.

"Kroonikast" ilmaneb, kuidas kaebelused end üäl pidasid. Selgub veel, et kohus tegi prokurörile ülesandeks alustada kohtulikk menetlust tunnista Heinaso vastu, kuna see oli keeldunud protsessil tunnista jana esinemast. Toome "Kroonika" materjali Tallinna protsessist tänases lehes leheküljel 5.

Mehr . . .

Alg. lk. 1

Kohal viibis ka kuningas Carl Gustaf ja peale Stockholmis landhövdingu oli küllaleks ka Norrbotteni landshövding Ragnar Lassnanti. Peale nende arvukaid kooli- ja majanduse- lu juhtivaid isikuid. Kohalolev koolipoliitseinike esindajate arv ulatus 2000-le kokku 84-st Stockholmis koolist.

Liikluspolitsei õppeakadoni on koolipoliitseinike tegevust kontrollinud aasta jooksul 25 korral, kusjuures oma kohuseid alati laimatuult täitsid 15 kooli noored, nende hulgas, nagu varemgi, ka Stockholmis eesti kool, millisel on kogunenud juba rohkeid diplome.

Kanada . . .

Alg. lk. 1

senator Yuzyk, kes saatis EV aastapäeva ääriksjad parlamentil liikmetele ja senatoritele USA esindajatekaja resoluutsioonist.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

Tema ettepanekul tuleb ka Kanada senatis arutamiseks Ballikumi inkorporatsioonile kaks käiv resoluutsiooni ja sel puhul toimuva ka läbirääkimised.

New Yorgis loodi hiljuti noorte segakoor Esto-Atlantis. Aastajad said inspiratsiooni Arand Roosi rahvusvahelisele noorikoorilangust Esto-Atlantis ja koori nimelks saigi Esto-Atlantis. Loomukult vöeti ka siledem "ristilangus" Rootsis.

Suhtlemisühing pakub abi eesti keele õpetamisel!

Moskvas vahetas Vällimaa- lastega Kultuurisidemetes Uing, endine kindral Mihailovi Komitee Kõnnakust. Tänapäevortu- mise eest, järjekordselt nahks ja komiteest tehti ühing "Rodina", mis eest keeles on Kodumaa. Selle KGB-organ esindaja viibis 25. veebruaril Tallinnas kui komitee eest osakond emakorda nahks vahetas ja muutsi viisi seestlastega Kultuurisidemetes.

Arendamise Uingus, milline nimel pädavat kajastama "seisnemat organisaatsiooni ühis- kondlikul iseloomul".

Kohale oli toodud ka kodumaa- laste valimise elu - kirjanikud, heliloojad, kultuuritegelased, teadlased ja isegi juhtivad kirik- mehed, näit. peapiskop Alfred Tooming. Oli hoolt kantud, et ko- hal oleksid ka kirjanikud, kes paritase et kuulu ja kes läänes on hästi tuttavad.

Parast komitee esimehe Üo Kõiti arvasona andis aruande komitee abiesimees Lembit Kumm, kelle arvates väliseest-

laste ringkondades võib tähele panna nõrduimust pagulaslõidrite tegevuse vastu, mis olevat suu- natud kodumaa muistamisele ja antikommunistil õhtumisele.

Kõnnelja minis, et nõukogude ajalehed ja kirjanikud, sugulaste ja tuttavate vastastikusel küla- stused ning me teadlaste ja kultuuritegelaste esimesel välis- maal on mürdnud pagulasüh- inge Nõukogude vaeuuliku propa- ganda.

Eriti tõstis aruandja estele mõõdund suvel Tallinnas tolu- munud ENSV 35. aastapäevale pühendatud lauajuga tänuksidu, milles olevat oot võtnud üle 1000 väliseestlast, kelledest paljud olevat esinenud raadios ja and- nud kiitvaid hinnanguid Eestis korda saadetud sotsiaalestele ühendustele.

"Kodumaa" andmetel andis Lembit Kumm kõrges hinnangu nende väliseestlaste tegevusele, kes oma asukohamaades levi- tav teepärast informatsiooni N. Eesti tänapäevast. Ühtlasi rõhu- tas kõnnelja, et komitee tahab

abistada väliseestlasi ja nende gruppe, kes ei ole seotud Nõukogudele vaeuuliku organisatoo- nidega, emakeelse kultuuritöö ja haridustegevuse korraldamisel, kirjanikude, helilõidude, näidendi- ja filmide hankimisel, suvekurs- suse ja õppeaigrite korralda- misel ning asjatundliku konsultatsiooni andmisel.

Eritist tähelepanu tuleks pühendada väliseestlaste abista- misele emakaale õpetuse kor- raldamise ja juhendamise alal. Kõik need seisukohad kinnitas konverents.

Tallinnas ühingule valiti 28- liikuline juhatus, kuhu on nimetatud selleistid nimelaid te- gelasi nagu Gustav Ernaseks, Veljo Tormis, Neeme Järvi, Enn Vetemaa, peapiskop alfred Tooming ja teia Väliseestlastega Kultuurisidemetes Arendamise Uingist esimeheks valiti Üo Kõiti, aseseimeeste Lembit Kumm ja Juhan Kähk ning vastutavaks sekretäriks Veljo Hõva.

Poola seotakse veel tugevamini Moskvaga

Tänavast on Moskva dikastorid surunud brutalselt kõigile kommunistlikele riikidele peale sama ritikorra ja tasakaalitud mõlemas inimõigustest paljaks rõõvitud inimestele. Poolas oli siiski vähe- sedt inimlike vabadusi rohkem kui venemaal. Gomułka režiimil kukutamise järgi töus Poolas võimude läänes elanud su kompartei päälk Gierlek, kes koostöös katoliiki kirikuga asusvatas riigis stabilisuse ja lõpetas põllumajanduse kolhoosierimise. Poolas on 80 % põllupinnast põllumõneste erom- muduses, mille tõttu Poolas ei tuntu leiva og muude toiduainete puudust. See väikemajapidamiste "kapitalistlik" olukord on olnud kogu aeg Moskva imperialistidele vastu karvu, mida on ja pidanud ta- luma, kuigi vene sõjaväelised baasid on Poola territooriumil sõjaväeliste pilradet liikumisevõima- lusega, et nad ei näeks vabu talupoegi ega nende riiklikku poliitika.

USA ajakirja "TIME" Euroopa korrespondent Rademacker on hiljuti viibinud Poolas, kust ta informeerib sellest, mis toimub tänapäeva Poolas. Tema teatel on Gierlek alustanud Moskva ka- suil Poola põhitenduse "reform- meerimist", et alustada Poolat N. Lõidule ja rõõvida kodanikel viimases vähesed inimõigused. Gierleki muudatused taotlevad, et:

1) Juhtiv poliitiline jõud riigis

Diskussiooniohtu säilimisküsimuses

Eestlaskonna viibimine pagu- luses on veninud kaenaks kui weda alguses võidi arvata. Paljud on selle aja jooksul meele rändades võtnud laenguid ja meele aktsiivte tegelaste arv ühiskondlikus ja kultuurilises elus on järjest ka- hanemas. See avaldab oma pa- ratamatut mõju eestlaskonna seisukondadele ja kultuurilisele tegevusele igalpool välismaal ja meil on põhjuseid välgavadele ja eestlusele ja eesti kultuuri välja- vaadetele ja võimalustele pagu- luses.

Kõige õhtulsem on selle juures kaaluda võimalusi meie tegevuse koordineerimiseks ja koondami- seks arvustades jõude liikumise ja kestva kaanemisega.

Lähtudes sellest korraldab Stockholmis Eesti Ühing kesknä- dalal, 7. aprillil. Medborgarhuse- tis, saal nr. 12, arutlusi ja diskus- sioone ühtse eestluse ja eesti kul- tuuri säilimise välgavadele ja võimalustele üle paguluses. Pea- rõhk on selle juures asetatud eesti kultuuri püsümise välja- vaadetele.

Välisedes toimuvad alguses laulukonni ja hiljem avalakse üldises läbirääkimises. Laud- konna diskussioonist osavõimi- seks on arnud nõusoleku kirjanik Raimond Kolk, arhitekt Pütsep.

on kommunistlik partei, 2) Poola

sidemed N. Lõiduga on lahema- matud ja katkestamatud. 3) Kõik kodanike tsivilisõiguste ja kogu- stuste aus täitmine on lahutama- tul seotud sotsialistliku ema- maasga. Viimase al tuleb muu- tust mõista N. Lõidule.

Nende "reformide" vastu on astunud julgelt välja katoliikliku kiriku kardinal Wyszyński, 59 kirjanikku ning kunstnikku ja üle 400 üliõpilase, kes on avaldanud

kirjeldusi valju protesti, milles nad väidavad:

1) Selle üheksilguse muudatu- seks põhiseaduses kehtestatakse poliitiline allians N. Lõiduga ja hävitakse kogu Rahvavabariigi senini näiline suveräniteet, mille tagajärjel Poola muutub lõplikult N. Lõidu vassallriigiks. 2) Nende muudatused väetaks katoliiku kirikut võimalus kodanike nagu- side tarviduste teenimiseks, sest nende muudatusedga kaotatakse Poolas viimased vähesed vaba- dused ja inimõigused.

Tänavasti Poola kodanike vä- henedes vabadused taastati pärast Gomułka kukutamist katoliiku kiriku abiga, mis on olnud Moskvale kogu aeg pinnaks sil- mas, kes näeb selles kapitalismi paratamatule leviku kandumist Venemaa. Moskva nõudmisel peab Poolas kehtestama "ruber- stamp kommunismi", nagu seda konstateerib Rademacker.

On tähelepanud, et varem Moskva poolt aru proovitud rei- sepi järgi ei tee Moskva ise avalikult midagi, vaid korraldab oma soovi teostamist teigitasuste niiditõmbamistega kuulekate võimumeeste kaudu, et satelliit- riigi päälkud peavad ise tegema kõik "oma algatusel", nagu näitab "oma algatusel" peale na- lunni Balti riikidele peale na- lunna liitumist N. Lõiduga, mida silmas Moskva vastutulekul akt- septeeris!

AUGUSTOTS

Arn. Lootus 70-aastane

Esiklitsunas tähtsast 18. märtsil 70-aastast sünnipäeva Arnold Lootus.

Uus arst

Õueõigori ülikooli meditsiinil- se fakulteedi lõpetas arstina med.lik. kradiaja Lemnat Voog Vänersborgist.

Kohaliku elu

HELSINGBORG

Naisringi kokkutulek

Helsingborgi Naisringi järg- mine kokkutulek on pühapäeval, 28. märtsil kell 15.30 "Kämpunk- tenis" Längvikenisgatan 28. Kõosviibimisel jutustab pr. E. Mägi oma reisimuljetest Aafrika- kas.

UPPSALA

Ühisüli teatrissa

Uppsala. Eesti Pensionäride Ühing korraldab ühisüdi Pima teatritendendusele Stock- holmi Södra Teatrissa pühapä- eval, 4. aprillil. Kavast Arvo Mägi lavateosed "Juubel" ja "Neli paari". Suus väljus 3.1. Enku tu- rult kell 14.30. Palutakse keeste- üles anda E. Keeltestele kuni 30 märtsini, sest kohtavate arv on väga piiratud. Osavõtt võimal- daval koigile.

Huumor

Reisija pöördu tagasi kassa- hugi juurde, kus ta mõne minuti eest bussijärgi ostis:

"Te andsite mulle vate summa tagasi paari minuti eest."

Müüja: "Kahju harra, aga te olete olnud minu sellele kohe mu tähelepanu juures."

Reisija: "See tähendab, et te ei saa seda enam edendada?"

Müüja: "See on liiga hilja, harra."

Reisija: "Oh, see on hästi - te andsite mulle 5 dollarit liiga palju tagasi."

"Mis on detente?"

"Ünerohu mõjul norskav tun- nimine."

Naine väljus liudussalongist ja läheb kokkudele teades pargipihul loovata mehe juurde:

"Hed, kallim, kuidas oleks, kui me kahekesi teeksime ühe kena olemise?"

Mees vastab liudussalongis "üeniõõduud" nalist ja vastustab:

"Mida vaita, naine? Me ei ole- gime teist. Sa pole minu tüüp, sa tule- dad mulle liiga palju meelde mu oma nalist."

Juba tõkk aega püüab mees oma võitu valgustatud tänavala- ternemise tõrgata. Mõõdaminev politseinik näeb seda ja üheb noomides:

"Minge edasi. Sin ei ela keda- gi."

"K-kuidas nõi, ei ela?" instest viimasõbr. "Üleväl põde ju tu- li."

Korteriaperinaa õftriilele:

"Kuidas läheb teie vernal, preili Vahelvi? Pole teda juua ammu aega näinud."

"Tal on nüüd aus öde."

"Mida võid saada ühe dollari eest Moskvast?"

"Keskmiselt kolm aastat."

Kohtuvad kaks juuti Moskvas. Ühest juust Brodjakovski, Moschia, et professor Brodjakovski on leu- taud meedori, mille ahi võib üha linmine 170 aastat vanaks saa- da?" küsib üks.

"Kui see tõde vastab, siis võib kohus sulle aastat väknaata."

"Kes on su isa?" pärrib õpetaja väikeselt Peetriilt. Viimane luskub läbi pilvaste:

"Taksjuht."

"See on ju aus elukutse", tröö- stub õpetaja.

"Seda küll, aga mu ema ei mä- leta enam aotu numbrit."

Poolas liigub ringi järgmine rahvaval:

President Ford, Moskva par- teijuhit Brezhnev ja Poola par- teijuhit Gierlek kohtuvad jaana- laga. Jumal lubab ilgi neneh esitada endale üks küsimus.

Esimeesna küsib Ford. "Kas teieist Amerikka muutub ükeford kommunistlikuks?"

Brezhnev: "Mitte sinu eluajal."

Gierlek: "Mitte sinu eluajal."

Jumal: "Mille lõpe korral- gedus kommunistlikus majan- duses ja nõukogude tööline hak- kab elutsa sama hästi kui kapita- listlik tööline?"

Jumal: "Mitte minu eluajal."

21.30 Gary Engmans progr
Malmö.
22.20 TV-nytt och väder.
22.25-22.35 Lördagsfarsen: Hem
kåken. Engelsk komediserie i f

I rollerna: Ronnie Barker, B. Wilde, Fulton Mackay, Rich